

वेलका नगरपालिकाको आ.ब. ०८०/८१ को
पहिलो चौमासीकको
सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम
प्रतिवेदन

प्रतिवेदक

सुमन सागर खतिवडा
वेलका मिडिया प्रा.लि.

प्रतिवेदन बुझाएको कार्यालय
वेलका नगरपालिकाको कार्यालय

प्रतिवेदन बुझाएको मिति : २०८०।०९।२०

विषयसूची

१. परिचय.....	1
२. सार्वजनिक सूनुवाई कार्यक्रमको उदेश्य :.....	1
३. सम्पन्न क्रियाकलापहरु :.....	1
४. वार्षिक समिक्षामा समिक्षा गरिएका विषयवस्तु :.....	3
५. सार्वजनिक सूनुवाई कार्यक्रममा सुभावहरु.....	4
अनुसुचि ज्ञः कार्यक्रममा प्रयोग गरिएको सहभागीहरुले पालना गनुपर्ने आचारसंहिता.....	5

१. परिचय

स्थानीय तहवाट संचालित विकास निर्माणका कार्यक्रमहरु, उपलब्ध सेवाहरु, वस्तु र सुविधाहरु सार्वजनिक गरी त्यस्ता विषयका सम्बन्धमा सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राही नागरिकले उठाएका प्रश्नहरुमा स्पष्टता ल्याउने र नागरिकवाट प्राप्त रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गर्न तथा जिम्मेवार संस्कार बसाउन गरिने प्रक्रियालाई सार्वजनिक सुनुवाई भनिन्छ ।

स्थानीय तह र नागरिकहरुका बीचमा दोहोरो सम्वाद स्थापित गर्न र त्यस्तो सम्वादबाट जनतालाई देश विकासको प्रक्रियामा रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई पारदर्शिताको माध्यमद्वारा स्थानीय तहको विकास निर्माण कार्य र सेवाप्रवाहलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाई जिम्मेवारीको संस्कार बसाउनु सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उद्देश्य हो । सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम पारदर्शिता, जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्ने उपयुक्त माध्यम हो । यसले सेवा प्रवाह गर्ने निकायका नागरिकहरूसँग रहेका असन्तुष्टी, जिज्ञासा, समस्या तथा प्रश्नहरुको दोहोरो संवाद मार्फत समाधान गरी शुसाशन कायम गर्न सहयोग गर्दछ ।

वेलका नगरपालिकाले आ.ब.०८०/८१ को पहिलो चौमासिकमा विभिन्न प्रकारका विकास निर्माणका कार्यक्रमहरु, सेवाहरु र सुविधाहरु नागरिक समक्ष प्रवाह गरेको छ । यस्ता कार्यक्रमहरु, सेवा तथा सुविधाहरु नागरिक समक्ष प्रवाह गरिसकेपछि नागरिकहरूसँग रहेका विभिन्न असन्तुष्टी, जिज्ञासा, समस्या तथा प्रश्नहरुको दोहोरो संवाद मार्फत जवाफ प्रस्तुत गर्न यस आ.ब.को पहिलो चौमासिकको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको सहजीकरण २०८० पौष १७ गते मंगलबारको दिन वेलका मिडिया प्रा. लि. द्वारा भएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाईको सहजीकरण वेलका मिडिया प्रा.लि.को तर्फबाट सहजकर्ता सुमन सागर खतिवडाबाट भएको थियो । त्यस्तै सार्वजनिक सुनुवाईका लागी आवश्यक पर्ने बहिर्गमन अभिमत (Exit poll) र नागरिक प्रतिवेदन पत्र (CRC) को सूचना संकलन भुप ना. श्रेष्ठ, वर्षा राई, विमला सुवेदी, आस्था राई, निरुता श्रेष्ठबाट भएको थियो ।

यो सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको सहजीकरण गरेको संस्था वेलका मिडिया प्रा. लि.को तर्फबाट तिर्थ पराजुलीद्वारा तयार गरिएको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन हो ।

२. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उद्देश्य :

१. स्थानीय निकायवाट संचालित विकास कार्यक्रम उपलब्ध सेवा, वस्तु र सुविधा सार्वजनिक गर्ने
२. सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राही नागरिकले उठाएका प्रश्नहरुमा स्पष्टता ल्याउने ।
३. नागरिकवाट प्राप्त रचनात्मक सुझावलाई ग्रहण गरी नागरिकहरुका विचमा सेवाप्रदायकवाट सुझावहरु कार्यान्वयन गर्न प्रतिवद्धता जाहेर गर्ने ।

३. सम्पन्न क्रियाकलापहरु :

क) बहिर्गमन अभिमत (Exit poll) संकलन :

सार्वजनिक सुनुवाईको कार्यक्रम हुने दिन भन्दा अगावै बहिर्गमन अभिमतको फारम प्रयोग गरी सूचना संकलन गरिएको थियो । बहिर्गमन अभिमतको फारमबाट कार्यालयको सेवा वा सुविधा वा वस्तु प्राप्त गरेका नागरिकमध्ये ३८ जना नागरिकवाट बहिर्गमन अभिमतको सूचना ६ जना संकलकद्वारा संकलन गरिएको थियो । बहिर्गमन अभिमतमा भाग लिनुभएका नागरिकलाई सार्वजनिक सुनुवाईमा भाग लिन निमन्त्रणा समेत गरिएको थियो । बहिर्गमन अभिमत (Exit poll) संकलनमा सहभागीहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

दलित	जनजाति	मधेसी	अन्य	महिला	पुरुष	जम्मा
७ जना	१५ जना	३ जना	१३ जना	१४ जना	२४ जना	३८ जना

ख) नागरिक अभिमत संकलन :

सार्वजनिक सुनुवाइको कार्यक्रम हुने दिन भन्दा अगावै नागरिक प्रतिवेदनको फारम प्रयोग गरी ६ जना सूचना संकलकद्वारा सूचना संकलन गरिएको थियो । सूचना संकलन गर्न नागरिक प्रतिवेदन पत्रको फाराम भरिएको थियो । त्यस्तो फाराम नगरपालिकाको वडा नं. ४, ८, ५ र ९ लाई समेट्ने गरी ८५ जना नागरिकबाट संकलन गरिएको थियो । नागरिक अभिमत संकलनमा भाग लिनुभएका नागरिकलाई सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा भाग लिन निमन्त्रणा समेत गरिएको थियो । नागरिक प्रतिवेदन पत्र (CRC) संकलनमा सहभागीहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

दलित	जनजाति	मधेसी	अन्य	महिला	पुरुष	जम्मा
७ जना	३३ जना	८ जना	३७ जना	४७ जना	३८ जना	८५ जना

ग) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम :

सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम देहाय बमोजिम सञ्चालन भएको थियो :

कार्यक्रम सञ्चालन : बेलका मिडिया प्रा.लि.को तर्फ बाट सुमन खतिवडा

कार्यक्रमको अध्यक्षता : बेलका नगरपालिका नगरप्रमुख श्री अशोक कार्की

अतिथि आसन ग्रहण

राष्ट्रिय गान

स्वागत मन्तव्य : बेलका नगरपालिका वडा नं. ४ का वडा अध्यक्ष श्री दिपक राज रेग्मी बाट

नगरपालिकाको वार्षिक गतिविधीवारे समिक्षागत जानकारी : प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत श्री पुरुषोत्तम घिमिरे

नगरपालिकाका विषयगत शाखा प्रमुखहरूबाट आ-आफ्नो प्रतिवेदन प्रस्तुत

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको सहजीकरण : सहजकर्ता भरत घिमिरे

- आचार संहिताबारे जानकारी
- बर्हिगमन अभिमत (Exit poll) प्रतिवेदन प्रस्तुत
- नागरिक प्रतिवेदन पत्र (CRC) प्रतिवेदन प्रस्तुत
- जिज्ञासा तथा प्रश्न संकलन
- जिज्ञासा तथा प्रश्न माथि स्पष्टताका लागी सहजीकरण

कार्यक्रम समापन :

- कार्यक्रम अध्यक्षबाट कार्यक्रम समापन

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सहभागीहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ :

दलित	जनजाति	मधेसी	अन्य	महिला	पुरुष	जम्मा
९	३३	११	४१	५०	४८	९८

घ) सहजीकरण विधि र प्रक्रिया :

सहजकर्ताले सार्वजनिक सुनुवाई गर्न देहाय बमोजिम विधि र प्रक्रिया अवलम्बन गरेको छ :

१. शिष्ट एवं विनयशील भाषाको प्रयोग गरेको,
२. निष्पक्ष रूपले मध्यस्थता गरेको,
३. महिला जनजाति तथा पिछडिएका वर्गलाई आआफ्नो भनाइ राख्न प्रोत्साहित गरिएको,
४. सहभागीले व्यक्त गरेका विचारमा प्रतिवाद नगरिएको,
५. प्राप्त सुझाव, प्रतिक्रिया तथा टिप्पणीलाई सकारात्मक रूपमा लिएको,
६. व्यक्ति वा संस्थाको सार्वजनिक मर्यादा र शिष्टाचारलाई कायम राखेको,
७. सहभागिको कुरा काटी आफ्नो भनाइ नराखेको र
८. विषय वस्तुमा केन्द्रित रही छलफल गरिएको ।

४. वार्षिक समिक्षामा समिक्षा गरिएका विषयवस्तु :

१. प्रशासकिय अधिकृत श्री चेतनाथ गौतमबाट प्रस्तुत :

- नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय
- नगरसभा सदस्यहरूको विवरण
- विषयगत समितिहरू
- सांगठनिक संरचना २०७५ , २०७८
- LISA Indicator (संस्थागत क्षमता तथा स्वमुल्यांकन योजना) :
न्यायीक कार्यसम्पादन सवैभन्दा राम्रो देखिएको
- वडाहरूको अवस्था विश्लेषण
- प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थानहरू
- नगरपालिकामा कार्यक्रम तथा परियोजना सञ्चालन गर्ने संघसंस्थाहरू

२. नगरपालिकाका गतिविधिहरू बारे प्रस्तुती र छलफल :

- आर्थिक गतिविधिबारेमा प्रस्तुति
- पशुपंछी शाखाबारेमा प्रस्तुति
- कृषि विकास शाखाको प्रस्तुति
- शिक्षा शाखाको प्रस्तुति
- स्वास्थ्य तथा सरसफाई शाखाको प्रस्तुति
- उद्यम विकास शाखाको प्रस्तुति
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको प्रस्तुति
- पुर्वाधार विकास शाखाको प्रस्तुति

- न्यायीक समिति तर्फको विवरण प्रस्तुति
- राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जिकरण शाखाको प्रस्तुति
- महिला तथा बालबालिका शाखाको प्रस्तुति
- भूमि इकाईको प्रस्तुति
- सामाजिक शाखाको प्रस्तुति
- महिला सुरक्षा तथा मनोविमर्ष सेवावारेमा प्रस्तुति

५. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा सुझावहरु

१. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा नागरिक (सेवाग्राही) को सहभागीता अत्यन्त कमजोर भएकोले सहभागीता अभिवृद्धि गर्नुपर्दछ ।
२. नागरिक प्रतिवेदन पत्र र बहिर्गमन अभिमत पत्रको प्रतिवेदनमा कमजोर प्रतिशतहरुलाई नगरपालिकाले सुधार गर्नुपर्दछ ।
३. बहिर्गमन अभिमत पत्रको प्रतिवेदनमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु महलमा भएका सवालहरु नगरपालिकाले सुधार गर्नुपर्दछ ।
४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जाहेर भएका प्रतिवद्धताहरु कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।
५. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न सबै विषयगत शाखाहरुको उपस्थिति अनिवार्य गर्नुपर्दछ ।
६. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम तोकिएको समयमा सुरु गर्नुपर्दछ ।
७. नगरसभाबाट सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि, सार्वजनिक परिक्षण कार्यविधि र सामाजिक परिक्षण कार्यविधि पास गरेर सोहि बमोजिम कार्यक्रमको आयोजना गर्नुपर्दछ ।

अनुसुचि ३: कार्यक्रममा प्रयोग गरिएको सहभागीहरूले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता

१. सहभागीले बोल्नका लागि हात उठाएर संकेत गर्नुपर्नेछ ।
२. सहजकर्ताले बोल्ने संकेत गरेपछि मात्र आफ्नो नाम सहित प्रश्न वा जिज्ञासा राख्नुपर्नेछ । बढिमा ३ मिनेट भित्र प्रश्न वा जिज्ञासा राखिसक्नु पर्नेछ ।
३. सेवाग्राही सहभागी नागरिकहरू धेरैलाई प्रश्न गर्न समय दिनुपर्ने भएकाले बुदागत रूपमा छोटकरिमा प्रश्न प्रतिक्रिया राख्नुपर्नेछ र सहजकर्ताले निर्धारण गरेको समय बितेपछि तत्काल प्रस्तुति रोक्नुपर्नेछ ।
४. आफूभन्दा पहिलेका सहभागीले बोलेका कुरालाई दोहोर्न्याउन जरुरी हुनेछैन ।
५. चित्त नबुझेमा सहजकर्ताको अनुमति लिएर थप प्रश्न राख्न पाइनेछ ।
६. सहभागीले बिना आधार कसैप्रति लाञ्छनायुक्त भाषाको प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
७. सुनुवाइका वक्ता तथा सहभागीलाई उत्तेजित पार्ने वा बदलाको भावनाबाट भनाइ राख्न वा बोल्न पाइने छैन ।
८. सुनुवाइलाई बिथोल्ने प्रयास कतैबाट भएको पाइएमा सबै सहभागी मिलेर शालीनतापूर्वक समाधान खोज्ने पहल गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ ।
९. सुनुवाइलाई विषयान्तर हुन बाट सबै सहभागि सचेत हुनु पर्नेछ ।

धन्यवाद